

Begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av hälso- och sjukvårdslagen och till lagar som har samband med den (sjukhus)2021;

Inledning

I utkastet till regeringsproposition, som beretts vid social- och hälsovårdsministeriet, föreslås ändringar i bestämmelserna om jour dygnet runt i hälso- och sjukvården och i den operativa verksamheten. I fortsättningen ska varje välfärdsområde ha ett universitetssjukhus eller centralsjukhus på en angiven ort där det finns jour dygnet runt inom flera specialområden som är tillgänglig för befolkningen och som säkerställer sjukhusets verksamhet. I Nyland kan HUS-sammanslutningen på eget beslut driva sådana sjukhus på fler än en ort.

En konkret följd av förslaget är att jour dygnet runt inom flera specialområden och därmed sådan operativ verksamhet som kräver jour dygnet runt i fortsättningen inte kan ordnas på sjukhusen i Kemi, Nyslott, Oulainen, Salo och Valkeakoski och att förlossningar inte längre sköts i Kemi.

I fråga om jour dygnet runt inom primärvården och akutsjukvården slopas enligt förslaget bestämmelserna enligt vilka social- och hälsovårdsministeriet kan bevilja dispens för upprätthållande av sådan jour. Däremot föreskrivs det i lagen på vilka orter det är möjligt att upprätthålla jour dygnet runt inom primärvården och akutmedicinen. Detta ska enligt förslaget vara möjligt i Ivalo, Kemi, Kuusamo, Nyslott, Jakobstad och Raseborg. Ministeriets dispens gäller för närvarande också jourverksamheten i Idensalmi, Jämsä, Kouvola, Brahestad och Varkaus. På dessa orter kommer det inte vara möjligt att upprätthålla juren dygnet runt efter att dispensen löper ut. Bestämmelserna om bedömning av behovet av brådskande vård och upprätthållandet av brådskande mottagning under kvällar och veckoslut ska preciseras.

Enligt förslaget lindras kravet på att sådan operativ verksamhet som kräver operationssal och anestesi i sin helhet ska koncentreras till sjukhus med jour dygnet runt inom flera specialområden. En del av den dagkirurgi som kräver operationssal och anestesi och den operativa verksamhet inom olika specialområden som kräver endast kortvarig eftervård kan utföras vid de sjukhus som anges i lagen. Dessutom kan vissa åtgärder som kräver lätt narkos eller lokalbedövning som förutsätter anestesilogisk kompetens utföras också vid andra verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården. Bestämmelserna om denna typ av operationer och åtgärder utfärdas senare genom förordning. I lagen förtydligas också bestämmelserna om under vilka förutsättningar operationer och andra ovan nämnda åtgärder kan skaffas av andra tjänsteproducenter.

Avsikten är att propositionen överlämnas till riksdagen hösten 2024.

Social- och hälsovårdsministeriet ber de instanser som nämns i sändlistan lämna yttrande om det bifogade utkastet till regeringsproposition. Ministeriet önskar därtill kommentarer till

en separat promemoria om socialjour. Även andra än de som nämns i sändlistan kan lämna ett utlåtande.

Bakgrund

Hälso- och sjukvårdens villkor har förändrats avsevärt sedan servicenätet och servicestrukturen för sjukhusen och jouren dygnet runt utformades. Servicesystemets verksamhet och funktion utmanas av att tillgången till yrkeskunnig och utbildad personal har försämrats betydligt inom så gott som alla social- och hälsovårdstjänster och yrkesgrupper i nästan hela landet. Det är också viktigt att bromsa kostnadsökningen för att stärka de offentliga finansernas hållbarhet.

Enligt regeringsprogrammet för Petteri Orpos regering ska det fattas ett övergripande beslut om sjukhusen och jourerna under 2024 med beaktande både av långa avstånd och språkliga rättigheter. Enligt regeringsprogrammet ska också bestämmelserna om arbetsfördelningen inom den specialiserade sjukvården ses över. Reformen av tjänstelagstiftningen är en fortsättning på vårdreformen där ansvaret för att ordna social- och hälsovården överfördes till välfärdsområden den 1 januari 2023.

Målsättningar

Syftet med propositionen är att stärka servicenätet av sjukhus med specialiserad sjukvård och jour dygnet runt på riksnivå så att det med beaktande av kvalitet, patientsäkerhet och hållbarhet kan svara mot befolkningens servicebehov nu och i framtiden, också i exceptionella situationer och undantagsförhållanden. Syftet med propositionen är i synnerhet att säkerställa att personalen och specialkompetensen räcker till vid olika sjukhus och till andra tjänster genom att koncentrera den mest krävande verksamheten som förutsätter mest resurser och beredskap till universitetssjukhusen och centralsjukhusen. Målet är att på detta sätt öka jämlikheten, vårdens kvalitet och effektivitet samt klient- och patientsäkerheten genom att personalens kompetens är säkerställd och verksamheten är av jämn kvalitet.

Svarsanvisningar för mottagare

Remissinstanserna får gärna svara på de bifogade frågorna on utkastet. Frågorna kan besvaras på finska eller svenska. Det är också möjligt att lämna ett öppet utlåtande. Utlåtandena kommer att beaktas vid den fortsatta beredningen av regeringspropositionen. Remissinstanserna ombeds också lämna in en kort sammanfattning av sitt utlåtande på cirka 1/3 A4-sida för sammandraget av utlåtandena.

Lämna utlåtandet i tjänsten utlåtande.fi. Den som lämnar utlåtande måste registrera sig och logga in i tjänsten Utlåtande.fi. Närmare anvisningar om hur tjänsten används finns på webbplatsen Utlåtande.fi under fliken Anvisningar> Bruksanvisningar. Om du behöver hjälp med att ta i bruk tjänsten kan du kontakta justitieministeriet per e-post på adressen lausuntopalvelu.om@om.fi. Vi ber de ministerier som använder VAHVA att även föra in utlåtandet under ärende VN/31908/2023 i VAHVA.

Utlåtandet kan också sändas till social- och hälsovårdsministeriet per e-post till adressen kirjaamo.stm@gov.fi (ange ärendenummer VN/31908/2023 i följebrevet) eller per post till adressen

Social- och hälsovårdsministeriet
PB 33
00023 STATSRÅDET

Om utlåtandet lämnas in i webbtjänsten behöver det inte sändas separat per e-post eller post.

Tidtabell

Vi ber er lämna in era utlåtanden senast den 1 juli 2024.

När den finskspråkiga remissbehandlingen inleds den 21 maj 2024 bifogas de föreslagna paragraferna, motiveringarna till dem och vissa andra delar på svenska. Den svenska översättningen av propositionen i sin helhet blir uppskattningsvis klar vecka 24. Remisstiden för den svenskspråkiga versionen förlängs när översättningen är klar så att remisstiden blir densamma som för den finskspråkiga versionen.

Utlåtandena är offentliga och publiceras i utlåtandetjänsten och på projektets webbplats (<https://stm.fi/hanke?tunnus=STM053:00/2023>).

Beredare

Ytterligare information:

Sirkku Pikkujämsä, medicinalråd, social- och hälsovårdsministeriet,

fornamn.efternamn@gov.fi (frågor om sjukhus, jour och specialiserad sjukvård)

Merituuli Mähkä, regeringsråd, social- och hälsovårdsministeriet, fornamn.efternamn@gov.fi (frågor om utkastet till proposition)

Bilagor:

[Luonnos hallituksen esitykseksi sairaalat 21.5.2024docx.pdf](#)

[Sosiaalipäivystys sairaalassa muistio 21.5.2024.pdf](#)

[Utkast huvudsakliga innehåll och lagförslag 21.5.2024.pdf](#)

Sändlista:

Akava

Akavan sairaanhoitajat ja Taja ry

ARENE

Coxa Oy

DigiFinland Oy

Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia

Elinkeinoelämän keskusliitto

Eläkeläisliittojen etujärjestö Eetu ry

Ensihoitojaosto
Erikoissairaanhoidon johtajat ry
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Savon hyvinvointialue
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Helsingin kaupunki
Helsingin yliopisto
HUS
Hyvil Oy
Hyvinvointiala HALI ry
Hämeen AMK
Ihmisoikeuskeskus
Ihmisoikeusliitto
Iisalmi
Inari
Itä-suomen aluehallintovirasto
Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, Iso
Itä-Suomen yliopisto
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Jokilaakson terveys Oy
Julkisalujen koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL
Jämsä
Jämsän terveys Oy
Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, Socom Oy
Kainuun hyvinvointialue
Kansaneläkelaitos
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Kemi
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, Koske ry
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Kouvola
Kuluttajaliitto
Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT
Kuntaliitto
Kuusamo
Kymenlaakson hyvinvointialue
Kätilöliitto
Lapin aluehallintovirasto
Lapin AMK
Lapin hyvinvointialue
Lapsiasiavaltuutettu
Lounais-suomen aluehallintovirasto
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Lääkäripalveluyritykset LPY
Mehiläinen Länsi-Pohja Oy

Mielenterveyden keskusliitto
MIELI Suomen Mielenterveys ry
Mikkeli
Nuorten lääkärien yhdistys ry
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Oulainen
Oulun yliopisto
Pietarsaari
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pohjanmaan asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjanmaan maakuntien sosiaalialan osaamiskeskus, Sonet Botnia
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, Poske
Poliisihallitus
Puolustusministeriö
Puolustusvoimat
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Raahe
Raasepori
Rikosseuraamuslaitos
Rovaniemi
Ruotsinkielinen sosiaalialan osaamiskeskus, Finlandssvenska
Kompetenscentret Ab
Saamelaiskäräjät
SAK
Salo
Satakunnan hyvinvointialue
Savonia AMK
Savonlinna
Sisäministeriö
Socca -Uudenmaan sosiaalialan osaamiskeskus
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira
Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry
Sosiaalialan osaamiskeskus Pirkanmaalla, Kanta-Hämeessä ja
Satakunnassa, Pikassos
Sosiaalialan osaamiskeskus Verso-liikelaitos
Sosiaalijohto ry
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
STTK
Suomalainen lääkäriseura Duodecim
Suomen akuuttilääketieteen yhdistys ry
Suomen anestesiologiyhdistys ry
Suomen ensihoitoalan liitto ry
Suomen erikoislääkärilyhdistys ry
Suomen gynekologiyhdistys ry

Suomen Hammaslääkäriliitto
Suomen Kardiologinen Seura
Suomen kirurgiyhdistys
Suomen Laatupäivystys Oy
Suomen lastenlääkäriyhdistys ry
Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer
Suomen Lääkäriliitto
Suomen neurologinen yhdistys ry
Suomen Sairaanhoidajat ry
Suomen sosiaalioikeudellinen seura
Suomen terveydenhoitajaliitto
Suomen yleislääketieteen yhdistys
Suomen yleislääkärit GPF ry
Svenska Finlands Folkting SFF
Tampereen yliopisto
Tays Sydänsairaala Oy
Tehohoitokonsortio
Tehohoitokonsortio
Tehy ry
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
Toimihenkilöliitto Erto
Turun yliopisto
Työ- ja elinkeinoministeriö
UNIFI
Valkeakoski
Valtakunnallinen kansanterveystyön johtajaverkosto
Valtakunnallinen sosiaali- ja terveystalouden neuvottelukunta ETENE
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT
Valtiontalouden tarkastusvirasto VTV
Valtiovarainministeriö
Vammaisfoorumi
Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE
Vanhusasiavaltuutettu
Vanhustyön keskusliitto
Vantaa-Keravan hyvinvointialue
Varkaus
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Varsinais-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, Vasso Oy
XAMK
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö
Ålands landskapsregering

Lausunnonantajan lausunto

Kommentarer om förslagen som gäller operativ verksamhet (45 § i hälso- och sjukvårdslagen)

Kommentarer om de föreslagna bestämmelserna om bedömning av behovet av brådskande vård och om brådskande mottagning (50 § 1 och 2 mom. i hälso- och sjukvårdslagen)

Kommentarer om de föreslagna bestämmelserna om koncentration av jouren dygnet runt inom flera specialområden (50 § 3–5 mom. i hälso- och sjukvårdslagen och upphävande av 59 § i införandelagen)

Kommentarer om förslagen till bestämmelser om jour dygnet runt inom primärvården eller akutmedicinen (51 § 6 mom. i hälso- och sjukvårdslagen)

Kommentarer om propositionens konsekvensbedömningar

Kommentarer om de övriga förslagen till lagändringar

Andra kommentarer som gäller regeringspropositionen

Sammanfattning av innehållet i utlåtandet

Kommentarer om den separata promemorian om socialjour

Cantell-Forsbom Anna
Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö

Mähkä Merituuli
Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö